

Yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistäminen Muhoksen kunnassa, neuvotteluiden päättäminen

Khall 11.05.2026 § 103

Valmistelija

hallintojohtaja Jari Partanen (p. 044 497 0008) ja talousjohtaja Johanna Hurskainen (p. 044 497 0002)

Muhoksen kunnan taloustilanne on heikentynyt. Tilikauden 2025 tulos muodostui reilusti alijäämäiseksi, noin -0,7 miljoonaa euroa, minkä seurauksena taseen kertynyt ylijäämä laski noin 2,4 miljoonaan euroon. Investointitaso on pysynyt korkeana, mikä on lisännyt kunnan velkaantuneisuutta ja rahoituskuluja. Vuonna 2025 investointien nettomäärä oli yhteensä noin 8,1 miljoonaa euroa ja vuodelle 2026 investointien nettomäärän arvioidaan olevan noin 6,6 miljoonaa euroa.

Talouden kehitysnäkymät ovat haastavat myös tulevina vuosina. Vuodelle 2026 arvioidaan noin 0,9 miljoonan euron alijäämäistä tilikauden tulosta, ja alustavan talousraamin mukaiset laskelmat osoittavat noin miljoonan euron alijäämää myös vuodelle 2027.

Heikentynyt käyttötalous ja korkea investointitaso edellyttävät tulojen ja menojen tasapainon kriittistä tarkastelua sekä pysyvien sopeutustoimien valmistelua. Talouden sopeuttamisen ensisijaisena tavoitteena on käyttötalousmenojen vähentäminen ja investointitason kriittinen tarkastelu velkaantumiskehityksen hillitsemiseksi. Alustavan arvion mukaan käyttötaloutta on tarve sopeuttaa noin miljoonan euron pysyvillä säästöillä. Säästötarve täsmentyy talousarviovalmistelun ja yhteistoimintaneuvotteluiden aikana. Tavoitteena on, että merkittävin osa sopeutustoimista tulee voimaan vuoden 2027 aikana.

Suunnitelluilla talouden sopeuttamistoimilla voi olla vaikutuksia henkilöstöön. Toimenpiteet voivat johtaa muun muassa mahdollisiin irtisanomisiin, osa-aikaistamisiin, lomautuksiin, työtehtävien tai työnkuvien muutoksiin sekä työn organisointiin liittyviin järjestelyihin.

Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistoimintalain (449/2007) 4 §:n 2 momentin mukaan, mikäli kunnan talousarvioehdotus edellyttää sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia tai olennaisia heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, on toimenpiteitä käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus tekee kunnanvaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen.

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellään talouden sopeuttamistoimien perusteet, vaikutukset ja vaihtoehdot. Neuvottelut käydään koko kunnan henkilöstöä koskevana (pois lukien maatalouslomittajat) ja niiden kesto on vähintään kuusi viikkoa.

Edellä esitettyjen taloudellisten ja lainsäädännöllisten perusteiden vuoksi on tarkoituksenmukaista käynnistää koko kuntaa (pois lukien maatalouslomittajat) koskevat yhteistoimintaneuvottelut.

Maatalouslomittajien osalta rahoitus tulee kunnan ulkopuolelta ja sen johdosta maatalouslomittajat rajataan yhteistoimintaneuvotteluiden ulkopuolelle.

Esittelijä	kunnanjohtaja Kimmo Hinno
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää 1. käynnistää koko Muhoksen kuntaa (pois lukien maatalouslomittajat) koskevat yhteistoimintaneuvottelut talouden sopeuttamistoimien valmistelemiseksi, 2. että yhteistoimintaneuvottelut käynnistetään erikseen annettavan neuvotteluesityksen ja kutsun mukaisena ajankohtana ja 3. että neuvotteluiden kesto on vähintään kuusi viikkoa.
Käsittely	Ennen asiakohdan avaamista Pertti Kukkonen, Aimo Manelius, Anu Plaketti ja Eero Suomela ilmoittavat olevansa esteellisiä asian käsittelyyn, koska heidän lähiomaisensa on Muhoksen kunnan palveluksessa. Edellä mainitut henkilöt poistuivat kokouksesta klo 19:18 ja Ville Rauhio saapui kokoukseen Plaketin tilalle.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin. ----- Asiakohdan päättämisen jälkeen Ville Rauhio ja Johanna Hurskainen poistuivat kokouksesta klo 19:26. Kukkonen, Manelius, Plaketti ja Suomela palasivat kokoukseen.
Khall 05.10.2026 180/01.00.03/2026	
Valmistelija	hallintojohtaja Jari Partanen (p. 044 497 0008) Kunnanhallitus päätti 11.5.2026 § 103 käynnistää koko Muhoksen kuntaa, pois lukien maatalouslomittajat, koskevat yhteistoimintaneuvottelut talouden sopeuttamistoimien valmistelemiseksi. Neuvottelukutsu luovutettiin henkilöstön edustajille 10.8.2026 ja neuvottelut käytiin aikavälillä 19.8.–29.9.2026. Neuvottelukokouksia pidettiin kuuden viikon neuvotteluiden aikana yhteensä kuusi. Neuvotteluissa käsiteltiin suunniteltujen talouden sopeuttamistoimenpiteiden perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja sekä henkilöstövaikutusten lieventämistä ja työllistymistä edistävää toimintasuunnitelmaa. Neuvotteluissa tarkasteltiin suunniteltuja säästötoimenpiteitä ja työnantajan suunnitelmaa toiminnan uudelleenjärjestämiseksi toimialoittain. Työnantajaa neuvotteluissa edustivat kunnanjohtaja Kimmo Hinno, hallintojohtaja Jari Partanen ja talousjohtaja Johanna Hurskainen. Henkilöstöä neuvotteluissa edustivat pääluottamusedustaja Kari Toivanen (Juko ry), pääluottamusedustaja Eija Kaikkonen (JHL ry) ja pääluottamusedustaja Ari Ruokangas (Jyty ry). Neuvottelujen tavoitteena on ollut noin miljoonan euron pysyvien vuotuisten säästöjen saavuttaminen. Henkilöstöön liittyvillä suunnitelluilla toimenpiteillä tavoitellaan noin 0,75 miljoonan euron ja muilla suunnitelluilla sopeuttamistoimilla noin 0,25 miljoonan euron säästöjä vuodessa. Henkilöstöön liittyvät säästötavoitteet pyritään toteuttamaan ensisijaisesti

eläköitymisjärjestelyillä, avoimien tehtävien täyttämättä jättämisillä sekä määräaikaisten palvelussuhteiden vähentämisellä.

Neuvotteluissa käsiteltyihin suunnitelmiin sisältyy henkilöstövaikutteisten toimenpiteiden lisäksi toiminnan organisointia ja henkilöstön resursointia koskevia periaatteita.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa suunnitelmiin sisältyy varhaiskasvatuksen hallinnon tehtävien uudelleenjärjestelyjä sekä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja liikuntapalveluiden henkilöstöresursseihin kohdistuvia muutoksia.

Varhaiskasvatuksen ryhmäavustajien osalta vuoden 2027 talousarvion valmistelun lähtökohtana on määräraha yhdeksälle ryhmäavustajalle. Suunnitelman mukaan ryhmäavustajien määrä olisi Koivulehdon päiväkodissa neljä, Päivärinteen päiväkodissa neljä ja Kuusikon päiväkodissa yksi. Tarpeen mukaan avustajaresurssia voidaan siirtää yksiköiden välillä. Haastavissa tilanteissa tarvittavaa lisäresurssia varten voidaan hakea lisämäärärahaa.

Perusopetuksen koulunkäynninohjaajien resursoinnissa lähtökohtana on periaate, jonka mukaan pienluokissa on yksi ohjaaja ja pienillä kouluilla yksi ohjaaja. Sijoitettujen lasten ohjaajat tulevat tämän lisäksi ja henkilökohtaisten ohjaajien määrärahat arvioidaan erikseen. Neuvotteluissa käsitellyn suunnitelman mukaiset koulunkäynninohjaajien viikoittaiset tuntimäärät ovat yläkoulussa 186 tuntia, Kirkonkylän koulussa 184,15 tuntia ja muussa perusopetuksessa, eli pienillä kouluilla, yhteensä 150 tuntia. Suunnitelman mukaan koulunkäynninohjaajien tuntimäärä vähenee nykytilanteesta yhteensä 203,6 tuntia.

Konsernipalveluissa suunnitelmiin sisältyy henkilöstörakenteeseen sekä palvelujen ja tehtävien järjestämiseen liittyviä muutoksia ja muita käyttötalouden säästötoimenpiteitä.

Teknisissä palveluissa suunnitelmiin sisältyy henkilöstö- ja tehtäväjärjestelyjä sekä toiminnan uudelleenorganisointia.

Neuvotteluissa käsiteltyjen suunnitelmien henkilöstövaikutteiset säästöt jakautuisivat toimialoittain seuraavasti:

Konsernipalvelut: 240 000 € / vuosi

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut: 449 000 € / vuosi

Tekniset palvelut: 67 000 € / vuosi

Henkilöstövaikutteiset yhteensä: 756 000 € / vuosi

Muut säästötoimenpiteet yhteensä: 273 000 € vuodessa

Kaikki arvioidut säästöt yhteensä: 1 029 000 € vuodessa.

Neuvottelut käytiin hyvässä yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi. Viimeisessä, 29.9.2026 pidetyssä neuvottelussa käytiin läpi koostetut työnantajan suunnitelmat sekä arvioitiin neuvotteluvuorituksen täyttymistä. Neuvotteluosapuolet totesivat yksimielisesti, että suunniteltujen toimenpiteiden perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja on käsitelty riittävästi eikä lisäneuvotteluille ole tarvetta. Neuvotteluvuoritus todettiin yhteisesti täytetyksi ja yhteistoimintaneuvottelut päätettiin 29.9.2026.

Yhteistoimintaneuvotteluissa käsitellyt suunnitelmat muodostavat pohjan kunnan talouden sopeuttamistoimien toimeenpanolle ja vuoden 2027 talousarvion valmistelulle. Toimenpiteiden valmistelu käynnistetään yhteistoimintamenettelyn päätyttyä.

Henkilöstöä, virkoja ja toimia, palvelujen järjestämistä sekä muita toimenpiteitä koskevat päätökset tehdään hallintosäännön mukaisen toimivallan perusteella syksyn 2026 ja kevään 2027 aikana. Henkilöstöön kohdistuvien suunniteltujen toimenpiteiden kokonaisvaikutuksen arvioidaan olevan vuonna 2027 suuruusluokaltaan noin 15 henkilötyövuotta. Arvio sisältää irtisanomisten ja osa-aikaistamisten lisäksi muun muassa eläköitymisten hyödyntämisen, tehtävien uudelleenorganisoinnit, avoimien tehtävien täyttämättä jättämisen sekä virkojen ja toimien lakkauttamiset. Työnantaja ei suunnittele lomautuksia.

Neuvotteluesityksessä arvioitiin suunniteltujen toimenpiteiden voivan johtaa enintään 15 työntekijän tai viranhaltijan irtisanomiseen. Neuvottelujen aikana työnantajan suunnitelmat ovat kuitenkin täsmentyneet siten, että henkilöstövaikutteisten toimenpiteiden pääpaino on avoimien tehtävien täyttämättä jättämisessä, eläköitymisten hyödyntämisessä ja määräaikaisten palvelussuhteiden vähentämisessä. Tämän vuoksi mahdollisten irtisanomisten määrän arvioidaan jäävän olennaisesti neuvotteluesityksessä esitettyä enimmäisarviota pienemmäksi.

Neuvottelujen lopputulosta koskeva yhteenveto on oheismateriaalina ja esitellään kokouksessa.

Työnantajan esitys henkilöstöä koskevista säästötoimenpiteistä on toimitettu työllisyyspalveluille.

YTY-ryhmä on käsittelee neuvottelujen lopputulosta kokouksessaan 5.10.2026.

Esittelijä

kunnanjohtaja Kimmo Hinnola

Päätösesitys

Kunnanhallitus päättää

1. todeta, että 19.8.2026 alkaneet yhteistoimintaneuvottelut on käyty työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain mukaisesti ja että neuvotteluelvoite on täytetty,
2. todeta yhteistoimintaneuvottelut päättyneiksi,
3. hyväksyä yhteistoimintaneuvotteluissa muodostuneen neuvottelutuloksen ja siinä käsitellyt työnantajan suunnitelmat talouden sopeuttamistoimien jatkovalmistelun ja vuoden 2027 talousarvion valmistelun pohjaksi sekä
4. todeta, että suunnitelmien edellyttämät henkilöstöä, virkoja ja toimia, palvelujen järjestämistä sekä muita toimenpiteitä koskevat erilliset päätökset tehdään hallintosäännön mukaisen toimivallan perusteella.

Päätös